

Un informe intern del Govern proposa el transvasament del Segre a Barcelona

Un informe del Consell Assessor per al Desenvolupament Sostenible proposa aprofitar el futur canal Segarra-Garrigues per fer el polèmic transvasament del Segre a Barcelona. La proposta s'inclou en un informe intern d'aquest grup d'assessors del Govern català al qual ha tingut accés en primícia CRÍTIC.

Sergi Picazo

Els partits de l'oposició, sobretot ICV-EUiA i la CUP, havien demanat durant mesos aquest informe a la Generalitat. Tot i això, la Conselleria de Presidència, el 30 de juny passat i en una resposta a una petició de la diputada ecosocialista Sara Vilà, va assegurar per escrit que "a hores d'ara el Govern no disposa de cap informe del CADS sobre la viabilitat econòmica del canal Segarra-Garrigues". Segons l'oposició, el Govern "estaria amagant" l'informe per les propostes i crítiques que conté. Fonts properes al grup d'experts afirmen que el text estaria ja enllestit però encara no s'ha publicat.

L'informe posa en qüestió la viabilitat econòmica del projecte tal com està concebut i proposa una sèrie d'alternatives econòmiques i socials. El text fins i tot demana "una auditoria economicofinancera" per avaluar els sobre costos de l'obra. ICV-EUiA va presentar al maig passat una resolució, amb el suport del PSC i de la CUP, perquè es presentés davant dels grups del Parlament "l'informe sobre la viabilitat econòmica que es va encarregar" l'estiu de 2013. CiU es va quedar sola rebutjant la proposta, ja que ERC i el PP s'hi van abstenir. Entitats com Unió de Pagesos, CCOO, la UGT i Som lo que Sembrem impulsen una plataforma per reclamar transparència en la gestió de les obres del canal.

La segona infraestructura més cara

Actualment el canal Segarra-Garrigues és la segona infraestructura més cara de Catalunya -només per darrere de la línia 9 del metro- i, segons un [informe intern](#) publicat per *El País* el 2013, podria arribar a sumar un sobre cost de 857 milions. Això implicaria que l'obra acabaria sent un 81% més cara del pressupostat: dels 1.078 milions d'euros que havia de costar s'hauria passat als 1.928 milions. Infraestructures.cat, l'empresa de la Generalitat que gestiona les obres públiques, sempre ha negat els possibles sobre costos. Sí que admet que el calendari de construcció anirà ara més lent i que la xarxa de regadius no estarà enllestida fins al 2022.

A més a més, es dona el fet que l'actual president d'Aigües del Segarra-Garrigues (AGS), l'empresa privada a la qual la Generalitat va adjudicar la construcció del canal l'any 2002, és Josep Grau. Grau va ser el conseller d'Agricultura que [va adjudicar l'obra](#) en el seu moment. AGS és una unió temporal d'empreses formada per la constructora FCC (24% del capital social), Agbar (22%) i les constructores Copcisa (21%) i Copisa (20%). **El projecte pretén convertir una àrea de secà de la mida de Menorca en un territori regat per aigua abundant, a través d'una gran autopista hidràulica i més de 3.500 quilòmetres de canonades.**

Torna el transvasament?

La proposta més polèmica que inclou l'informe del CADS és "aprofundir" en el "potencial" que pot tenir l'aigua del Segre a través del canal "per garantir l'abastament d'aigua per a Catalunya davant d'escenaris futurs de sequera". Considera, però, que el transvasament seria "per a un ús puntual, en condicions d'excepcionalitat i reversible" i reconeix que "requeriria una autorització de l'Estat" perquè comportaria una transferència d'aigües des d'una conca -la de l'Ebre- "compartida per diverses comunitats autònomes". La venda d'aquesta aigua per al consum de l'àrea metropolitana de Barcelona permetria compensar la baixa incorporació de regants al canal.

També proposen un projecte d'abastament d'aigua de boca des del canal Segarra- Garrigues, que podria dur a terme l'empresa Gestió d'Aigües de la Segarra, per abastir amb aigua de boca les comarques de Ponent "amb costos d'explotació més baixos".

Falta de regants

Els experts admeten en aquest informe encara no publicat que l'èxit del Segarra-Garrigues està ara mateix en qüestió i, per això, proposen projectes alternatius no agraris per poder-lo explotar. L'informe mostra una gran preocupació perquè "el ritme d'incorporació de regants i de superfície de regadiu ha estat, sense cap mena de dubte, més lent de l'esperat en les previsions" i "els regants potencials, en bona part explotacions petites o familiars, veuen incerta la recuperació de la inversió que suposa connectar-se al CSG" pel cost de la inversió, l'envelliment de la població activa agrària i, a més a més, per "la desconfiança generada durant el procés de desenvolupament de la mateixa infraestructura". Els experts del Govern també es queixen que "l'estructura del preu de l'aigua de reg fa que el preu unitari sigui més car per a les explotacions amb menys dotació".

Els experts deixen clar a l'esborrany que "és possible que els càlculs siguin massa optimistes i que pocs regants potencials, especialment entre les petites explotacions, aportin la part que els correspon de la inversió". L'informe afirma, després de milers de milions d'euros en inversió abocats per l'Estat i per la Generalitat, que "el fet que alguns cultius de secà tinguin un elevat valor afegit, especialment si estan vinculats a una Denominació d'Origen, fan que no compensi la transformació en regadiu".

Problemes de finançament

El cert és que, si l'empresa Aigües Segarra-Garrigues, que té la concessió per vendre l'aigua als regants, fracassés en els seus objectius, podria tenir dificultats per retornar els crèdits. El problema per a les arques públiques és que, segons es detalla a l'informe, la Generalitat va avalar un préstec sindicat de l'UTE amb diverses entitats financeres per un import de 942 milions d'euros amb venciment l'any 2023. Si al final l'empresa liderada per FCC, Agbar i Copcisa no pot pagar, li tocaria a la Generalitat fer-hi front.